

Bruxelles, 27 martie 2023
(OR. en)

7808/23

Dosare interinstituționale:
2021/0424(COD)
2021/0425(COD)

ENER 155
ENV 304
CLIMA 158
IND 147
RECH 111
COMPET 264
ECOFIN 281
CODEC 475

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. Csie:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Subiect:	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare) – Abordare generală

I. INTRODUCERE

1. La 15 decembrie 2021, Comisia a prezentat o propunere de directivă privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului și o propunere de regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului („pachetul privind gazele”), drept nou cadru al UE pentru decarbonizarea piețelor gazelor, promovarea hidrogenului și reducerea emisiilor de metan.

2. Pachetul privind decarbonizarea piețelor hidrogenului și gazelor are ca scop facilitarea decarbonizării consumului de gaze naturale, crearea unui cadru de reglementare pentru infrastructura și piețele dedicate hidrogenului și planificarea integrată a rețelei. Acesta stabilește, de asemenea, norme pentru consumatori și consolidează securitatea aprovizionării.

II. SITUAȚIA ACTUALĂ

1. În iulie 2022, președinția cehă a început negocierile privind propunerile în cadrul Grupului de lucru pentru energie, iar acestea au fost continuate de președinția suedeză în primul trimestru al anului 2023. Pe baza acestor discuții, președinția a prezentat șapte versiuni revizuite atât ale regulamentului, cât și ale directivei.
2. Propunerile au fost dezbătute și la Consiliul TTE (Energie) din 25 octombrie 2022 de la Luxemburg, când s-a pus accentul îndeosebi pe dezvoltarea piețelor hidrogenului, pe reducerile tarifare pentru hidrogen și pentru gazele din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pe adăugarea de hidrogen în rețelele de gaze naturale. Miniștrii au oferit președinției orientări politice și au stabilit o direcție pentru lucrările viitoare.
3. Actuala versiune revizuită cu numărul șapte, astfel cum figurează în documentele 7556/23 și 7557/23, ar trebui să servească drept bază pentru abordarea generală. Textul nou figurează cu **caractere aldine** și eliminările sunt marcate cu semnul [...].

III. LUCRĂRILE DIN CADRUL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL ALTOR ORGANE ALE UNIUNII

1. La Parlamentul European, Comisia pentru industrie, cercetare și energie (ITRE) este lider pentru ambele dosare. Raportorul numit pentru regulament este Jerzy Buzek (PPE, Polonia), deputat în Parlamentul European, iar raportorul pentru directivă este deputatul Jens Geier (S&D, Germania). Parlamentul a adoptat ambele rapoarte la 16 februarie 2023.
2. La 19 mai 2022, Comitetul Economic și Social European a emis avizul său cu privire la propunere, iar Comitetul European al Regiunilor a emis avizul său la 12 octombrie 2022.

IV. PRINCIPALELE ELEMENTE ALE PROPUNERII DE COMPROMIS A PRESEDINTIEI

1. Statele membre au sprijinit modul în care s-au reflectat dezbaterile de orientare din cadrul TTE și discuțiile din cadrul Grupului de lucru pentru energie în cursul lucrărilor privind cea de a șaptea versiune revizuită a celor două propuneri.
2. Modificările cele mai importante pot fi sintetizate după cum urmează:

În ceea ce privește regulamentul:

- a) La articolul 3, referitor la principiile pieței, s-a clarificat faptul că întreprinderile care își desfășoară activitatea în cadrul aceluiași sistem de intrare-ieșire vor putea face schimb de gaze la punctele de tranzacționare virtuale sau fizic la punctele de interconectare.
- b) La articolul 5 alineatul (6), la articolul 7 alineatul (7) și la considerentul (70a), s-a introdus o nouă dispoziție excepțională care le permite statelor membre să ia măsuri proporționale pentru a limita temporar licitația inițială pentru capacitate depusă de orice utilizator al rețelei la punctele de intrare și la terminalele GNL pentru livrările din Federația Rusă și Belarus.
- c) În ceea ce privește certificarea operatorilor de înmagazinare, textul din Regulamentul privind stocarea gazelor, adoptat în iunie 2022, a fost inclus aici la noul articol 13b. În legătură cu această adăugire, la articolul 15 s-a adăugat un nou alineat (3) privind aplicarea unei reduceri de 100 % tarifelor de transport și distribuție bazate pe capacitate la instalațiile de înmagazinare subterană a gazelor și la instalațiile de GNL.
- d) La articolul 16 s-a introdus o distincție între reducerile tarifare pentru gazele din surse regenerabile și cele cu emisii scăzute de dioxid de carbon din sistemul natural, reducerile fiind stabilite la 100 % și, respectiv, 75 %. A fost introdusă posibilitatea ca autoritățile naționale de reglementare să decidă diminuarea sau neaplicarea unor reduceri, reflectând preocupările statelor membre care au sau se așteaptă să aibă o pondere ridicată a gazelor din surse regenerabile/cu emisii scăzute de dioxid de carbon în mixul energetic sau care ar putea avea preocupări legate de impactul potențial asupra fluxurilor transfrontaliere.

- e) Articolul 19 referitor la coordonarea transfrontalieră în ceea ce privește calitatea gazelor din sistemul de gaze naturale se aplică acum numai amestecurilor de hidrogen în cazul cărora conținutul de hidrogen adăugat în sistemul de gaze naturale nu depășește 2 % din volum. Pentru soluționarea eventualelor litigii legate de restricționarea fluxurilor transfrontaliere cauzată de diferențele în ceea ce privește adăugarea de hidrogen în sistemul de gaze naturale, autoritățile naționale de reglementare în cauză vor avea posibilitatea să ia decizii coordonate comune. Soluția reflectă scepticismul mai multor state membre față de amestecare, asigurând în același timp fluxuri transfrontaliere de gaze fără îngrădiri. Obiectivul regulamentului este de a menține o abordare armonizată la nivelul UE în ceea ce privește calitatea gazelor, inclusiv conținutul de oxigen și amestecul.
- f) La articolul 20b privind specificațiile comune pentru biometan, a fost clarificat domeniul de aplicare al articolului.
- g) În ceea ce privește articolul 67 (modificări aduse Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze), s-a considerat că mai multe dispoziții sunt depășite și, prin urmare, au fost eliminate. Ele au fost redactate înainte de criza energetică și, de atunci, au fost înlocuite de Regulamentul de urgență al Consiliului privind consolidarea solidarității printr-o mai bună coordonare a achizițiilor de gaze, prin indici de referință ai prețurilor fiabili și prin schimburi transfrontaliere de gaze, precum și de activitatea Comisiei privind platforma de achiziționare în comun. În plus, multe delegații au considerat că nu a venit încă momentul să se treacă la modificări detaliate ale legislației privind siguranța aprovizionării, din cauza crizei actuale.

În ceea ce privește directiva:

- a) Noile considerente 35a și 36a oferă mai multe precizări cu privire la asemănările și diferențele dintre comunitățile de energie din surse regenerabile (în temeiul Directivei privind energia din surse regenerabile) și comunitățile de energie ale cetățenilor (în temeiul Directivei privind gazele).
- b) Considerentul 70 a fost clarificat pentru a se asigura faptul că dispozițiile privind separarea orizontală în cazul hidrogenului, stabilite la articolul 63, nu implică separarea funcțională a guvernantei sau separarea conducerii ori a personalului și, prin urmare, sinergiile dintre operatorii de rețea, cum ar fi prin utilizarea în comun a serviciilor și a structurilor de guvernare, pot fi menținute integral.
- c) În cazul definițiilor de la articolul 2:
 - În ceea ce privește definițiile care trimit la emisii scăzute de dioxid de carbon de la punctele 10-12, pentru a răspunde preocupărilor statelor membre cu privire la lipsa de precizie a acestor definiții în ceea ce privește pragul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de 70 %, a fost adăugată comparația cu un omolog combustibil fosil (astfel cum se prevede în Directiva privind energia din surse regenerabile).
 - Au fost aduse modificări substanțiale definiției „sistemului de intrare-ieșire” de la punctul 53 pentru a oferi mai multă claritate în ceea ce privește accesul la siturile de producție și rolul OST și al OSD.
- d) A fost adăugat un nou articol 4a pentru a răspunde solicitărilor statelor membre privind intervenția publică în stabilirea prețurilor în cazul unei crize a gazelor naturale.
- e) La articolul 8 s-a precizat că, în scopul certificării gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, statele membre vor solicita operatorilor economici să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, astfel cum sunt prevăzute în Directiva privind energia din surse regenerabile.

f) În ceea ce privește dispozițiile referitoare la consumatori:

- La articolul 11 s-a clarificat faptul că, în cazul pachetelor de oferte, clienții vor putea rezilia servicii individuale din cadrul unui contract, precum și că clienții își vor putea rezilia contractele de furnizare a gazelor naturale într-un termen scurt.
- A fost adăugat un nou articol 11a pentru a prevedea norme suficiente de protecție a consumatorilor în cazul eliminării treptate a gazelor naturale. S-a precizat, de asemenea, că ar trebui luate în considerare nevoile clienților vulnerabili sau ale clienților afectați de sărăcia energetică.
- Statelor membre li s-a acordat flexibilitate în ceea ce privește înființarea comunităților energetice ale cetățenilor prevăzute la articolul 14. S-a subliniat, de asemenea, caracterul local al acestor comunități. În plus, pentru a sublinia rolul clienților casnici, acestora li se alocă cel puțin 15 % din drepturile de vot.
- La articolul 15, s-a clarificat tipul de clienți cărora ar trebui să li se ofere opțiunea de a primi pe cale electronică facturi și informații de facturare.
- La articolul 17 (la fel ca la articolul 16 privind gazele naturale), a fost adăugată o dispoziție care oferă unui stat membru posibilitatea de a corela obligația de a implementa sistemul de contorizare inteligentă în sistemul pe bază de hidrogen cu o analiză cost-beneficiu.
- La articolul 20, s-a propus o clarificare potrivit căreia clienții casnici care nu utilizează gaz pentru încălzire ar putea fi scutiți de cerința de a avea un contor convențional pentru gaze naturale de către statul membru. Scutirea a fost, de asemenea, extinsă pentru a include clădirile în care majoritatea consumatorilor sunt gospodării care utilizează gazul în acest mod.

- g) La articolul 31, propunerea Comisiei includea o fază de accelerare a dezvoltării piețelor hidrogenului până în 2030, după care ar fi urmat să se aplice norme mai detaliate. Cu toate acestea, faza de tranziție pentru elementele de organizare a pieței hidrogenului a fost prelungită până la sfârșitul anului 2035 pentru a reflecta preocupările legate de faptul că piața hidrogenului nu va fi suficient de matură până în 2030 pentru punerea în aplicare a accesului reglementat al terților. Stabilirea unei date ferme sporește totodată previzibilitatea pentru părțile interesate în comparație cu un mecanism de revizuire.
- h) La articolul 32, în principiu, statele membre sunt obligate să asigure punerea în aplicare a unui sistem de acces al terților la terminalele de hidrogen pe baza accesului negociat. Cu toate acestea, a fost adăugată o flexibilitate prin intermediul căreia statele membre pot decide, de asemenea, să aplice un acces reglementat al terților la terminalele respective.
- i) Articolul 34, referitor la refuzul accesului și al racordării, a fost extins prin adăugarea unei dispoziții conform căreia un stat membru ar putea permite OST sau unui OSD să refuze accesul (sau racordarea) pentru a asigura conformitatea cu punerea în aplicare a obiectivului neutralității climatice prevăzut în Legea europeană a climei.
- j) Articolul 46 alineatul (2) a fost modificat pentru a oferi statelor membre libertatea de a atribui responsabilitatea de a construi interconexiuni transfrontaliere doar anumitor operatori de rețele de hidrogen.
- k) Articolul 47 privind derogările de la unele obligații pentru rețeaua de hidrogen existentă a fost modificat, în special prin eliminarea termenului pentru derogări, incluzând în același timp un test de piață pentru ca autoritatea națională de reglementare să stabilească momentul în care ar trebui să expire o derogare.

- l) Articolul 48 privind rețelele de hidrogen limitate din punct de vedere geografic a fost extins pentru a crea posibilitatea de a deroga de la anumite obligații pentru rețelele cu caracter izolat sau distributiv, oferind un cadru similar cu cel pentru rețelele de distribuție a gazelor. A fost adăugată o nouă condiție care înlocuiește „conexiunea unică la o rețea”. Posibilitatea ANR-urilor de a retrage beneficiul derogării a fost mai bine delimitată.
- m) Articolul 49 privind conductele de interconectare cu țări terțe pentru hidrogen a fost clarificat. Versiunea revizuită indică faptul că statele membre sunt obligate să încheie acorduri internaționale sau un acord interguvernamental în temeiul articolului 82 înainte de exploatarea unei astfel de conducte de interconectare sau înainte de a-și manifesta intenția de a se conecta printr-o astfel de conductă.
- n) În ceea ce privește raportarea cu privire la dezvoltarea rețelei de hidrogen, textul de compromis le oferă statelor membre flexibilitatea de a aplica fie articolul 52, fie 51 atunci când raportează o imagine de ansamblu a infrastructurii rețelei de hidrogen pe care intenționează să o dezvolte.
- o) La articolul 53 privind finanțarea infrastructurii transfrontaliere pentru hidrogen, textul de compromis prevede că proiectele de conducte de interconectare pentru hidrogen, cu excepția proiectelor de interes comun, își suportă propriile costuri și pot fi finanțate prin intermediul sistemului tarifar. De asemenea, acestea pot elabora un plan de proiect, inclusiv o cerere de alocare transfrontalieră a costurilor. Au fost aduse modificări corespunzătoare articolului 6 din regulament.

- p) La articolul 62, propunerile inițiale ale Comisiei privind separarea verticală a operatorilor de rețele de hidrogen au inclus expirarea modelului de separare a operatorului independent de transport („OIT”) până la sfârșitul anului 2030 și disponibilitatea modelelor pentru operatorul independent de sistem („OIS”) și OIT doar pentru rețelele de hidrogen care aparțin întreprinderilor integrate vertical la intrarea în vigoare a pachetului privind gazele naturale.

Modelul de separare a proprietății a fost reținut ca model de separare implicit; cu toate acestea, articolul 62 alineatul (4) a fost reformulat pentru a oferi mai multă flexibilitate în ceea ce privește desemnarea entității care servește drept operator de rețea de hidrogen integrat în conformitate cu normele OIT. Operatorii de rețele de hidrogen pot beneficia, de asemenea, de derogări pentru rețelele de hidrogen existente și pentru rețelele limitate din punct de vedere geografic (articolele 47 și 48), a căror aplicare a fost simplificată.

- q) Articolul 80 a fost modificat pentru a schimba circumstanțele în care statele membre care nu sunt conectate direct la sistemul interconectat al oricărui alt stat membru pot deroga de la dispozițiile specifice ale directivei. La același articol, a fost introdusă o derogare de la separare pentru Luxemburg, pentru a reflecta cadrul său de reglementare actual pe piețele gazelor și energiei electrice. La noul articol 80a fost prevăzută o derogare suplimentară pentru circumstanțele specifice ale Estoniei, Letoniei și Lituaniei.

V. CONCLUZII

1. Având în vedere cele de mai sus, Consiliul este invitat să examineze textul de compromis al președinției, astfel cum figurează în documentele 7556/23 și 7557/23, să discute toate chestiunile rămase nesoluționate semnalate de delegații și să ajungă la un acord cu privire la abordarea generală a Consiliului, în perspectiva viitoarelor negocieri cu Parlamentul European.